

กรมสมเด็จพระเทพฯเสด็จฯ เปิดงาน 60 ปีปทานิลพระราชทาน

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นองค์ประธาน เปิดงาน “60 ปี ปทานิลพระราชทาน เพื่อปวงชนชาวไทย” พร้อมทั้งพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศการประกวดปทานิลขนาดใหญ่ การประกวดวาดภาพระบายสี และการประกวดภาพถ่าย ในหัวข้อ “มีอยู่ มีกิน เพราะปทานิลของพ่อ” และเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรนิทรรศการภายในบริเวณงาน โดยมี นายอามินทร์ มะยูโซ๊ะ รักษาการรมช.เกษตรและสหกรณ์ นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข ปลัดกระทรวงเกษตรฯ นางจิตติพร หลาวประเสริฐ อธิบดีกรมประมง พร้อมคณะผู้บริหาร ผู้แทนภาครัฐและเอกชน ฝ่าฯ รับเสด็จ ที่ศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์ค และสเปส อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี สำหรับงาน “60 ปี ปทานิลพระราชทาน เพื่อปวงชนชาวไทย” จัดขึ้นภายใต้ความร่วมมือระหว่าง

กรมประมง มูลนิธิชัยพัฒนา สมาคมปทานิลไทย บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) และศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์ค และสเปส ตลอดจนภาครัฐและเอกชน เพื่อเฉลิมฉลองวาระครบรอบ 60 ปี ในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่พระราชทานพันธุ์ปทานิลให้แก่กรมประมง เพื่อนำไปขยายพันธุ์และแจกจ่ายให้ราษฎร เนื่องจากปทานิลเป็นอาหารที่มีโปรตีนสูง อีกทั้งยังพัฒนาไปสู่การเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ สามารถสร้างรายได้ให้ราษฎรอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ยังเป็นการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปทานิลพระราชทาน ทั้งในแง่ประวัติศาสตร์ วิชาการ และการพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยง รวมถึงเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ นวัตกรรม และส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมปทานิลอย่างยั่งยืน

ส่วนกิจกรรมภายในงาน ประกอบด้วย นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ 60 ปี ปทานิลพระราชทานเพื่อปวงชนชาวไทย โดยจัดแสดง 5 โซนสำคัญ ดังนี้ โซนที่ 1 พระอัจฉริยภาพ “ปลาของพ่อ” โซนที่ 2 จากบ่อปลาหลังบ้าน สู่มูลค่าเศรษฐกิจระดับโลก โซนที่ 3 วิถีการเลี้ยง สู่ความปลอดภัย มั่นคง และยั่งยืนทางอาหาร โซนที่ 4 จากภูมิปัญญา สู่อการสร้างมูลค่าปทานิลไทย และโซนที่ 5 สืบสาน รักษา ต่อยอด ปทานิลไทยสู่ความยั่งยืน รวมถึงกิจกรรมเสวนาและการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญระดับประเทศ การสาธิตเมนูปทานิลสร้างสรรค์จากเชฟชื่อดัง การแสดงผลงานจากผู้ชนะเลิศการประกวดภาพถ่ายและภาพวาดระบายสี การจัดแสดงบูชผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายเกษตรกร เพื่อสะท้อนถึงความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทย

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,250

Section: First Section/เกษตรและสิ่งแวดล้อม/ภูมิภาค

วันที่: พุธ 25 มีนาคม 2569

ปีที่: 47

ฉบับที่: 16396

หน้า: 8(บนขวา)

Col.Inch: 16.22 Ad Value: 20,275

PRValue (x3): 60,825

คลิป: ชาว-ดำ

ภาพข่าว: ร่วมประชุม

ร่วมประชุม : พล.อ.กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี เป็นประธานประชุมคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง ครั้งที่ 1/2569 ที่สำนักพระราชวัง โดยนายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมประชุม โดยสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเลอตอ และขับเคลื่อนภารกิจอย่างครบวงจร

ปลัดฯร่วมสืบสานโครงการหลวงฯ

นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวภายหลังร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง ครั้งที่ 1/2569 ที่สำนักพระราชวัง โดยมี พล.อ.กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี เป็นประธานฯ ว่า ได้บูรณาการการทำงานเชิงรุกในระดับพื้นที่ ผ่านคณะทำงานสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเลอตอ โดยมีหน่วยงานขับเคลื่อนภารกิจอย่างครบวงจร อาทิ กรมชลประทาน พัฒนาแหล่งน้ำและอ่างเก็บน้ำแม่หินหลวงน้อย กรมวิชาการเกษตร จัดทำแปลงต้นแบบการเรียนรู้การปลูกกาแฟอาราบิก้าแบบผสมผสานโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม กรมพัฒนาที่ดิน ส่งเสริมการให้

องค์ความรู้ด้านการจัดการดินแก่ผู้หมอดินรุ่นใหม่ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ดำเนินงานกิจกรรมชุมชนคาร์บอนต่ำร่วมกับผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ชาวชน และ อสม.โดยดำเนินกิจกรรมพัฒนาทำความสะอาดชุมชนรับซื้อขยะในชุมชนโดยชาวชนในพื้นที่ ในส่วนกรมหม่อนไหม ได้ให้องค์ความรู้ด้านหัตถกรรมย้อมสีธรรมชาติ เพื่อสนับสนุนกลุ่มสตรีและเยาวชนอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาศิลปหัตถกรรมชนเผ่า

นอกจากนี้ได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการจัดทำแปลงทดสอบสาธิตแบบ Substrate Culture และระบบ

น้ำหยด ซึ่งปัจจุบันดำเนินการปลูกแดงกาแฟอราบิก้า และเบบี้ออสสลัด (พืชหมุนเวียน) บริเวณแปลงในโรงเรียนและปลูกพืชทองญี่ปุ่น เตรียมแปลงถั่วลิสงเตาหวาน จัดทำแปลงสาธิต เสาวรส สตอร์วเบอร์รี่ ฝรั่ง 5 สายพันธุ์ อะโวคาโด 4 สายพันธุ์ มะม่วง 4 สายพันธุ์ รวมถึงดำเนินงานทดสอบและวิจัยกาแฟภายใต้โครงการวิจัยและทดสอบพันธุ์กาแฟอาราบิก้าที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเลอตอ บริเวณแปลงนอกโรงเรียน ตลอดจนสืบสานพระราชปณิธานและแนวทาง “Royal Project Model” โดยจะเร่งขับเคลื่อนงานผ่านสถาบันการเรียนรู้มูลนิธิโครงการหลวง

รองปลัดฯรวม เปิดโรงงานพืช ใช้เทคโนโลยี ปลูกระบบปิด

น.ส.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับมอบหมายจากนายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข ปลัดกระทรวงเกษตรฯ ให้เป็นประธานในพิธีเปิดโรงงานพืช Plant Factory ที่โรงงานบริษัท ซีวีก อโกรเทค จำกัด จ.สมุทรสาคร โดยมีหน่วยงานภาครัฐ ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานภาคเอกชน เข้าร่วม

ทั้งนี้ โรงงานพืช Plant Factory ได้พัฒนาและออกแบบให้เป็นต้นแบบภายใต้แนวคิด PEAL Full-Stack Eco System ครอบคลุม

ตั้งแต่ระบบโครงสร้างการปลูก ผสมผสานเทคโนโลยีแสง LED ระบบควบคุมสภาพแวดล้อม ระบบ IoT Sensor และระบบขนย้ายอัตโนมัติ Rail Guided Vehicle (RGV) เพื่อเป็นการยกระดับประสิทธิภาพความแม่นยำ และความยั่งยืนของกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่คุณค่า

อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานดังกล่าวถือเป็นภาพสะท้อนที่ชัดเจนว่าภาคเอกชนไทยมีศักยภาพในการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงได้ด้วยตนเอง เป็นตัวอย่างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการขับเคลื่อนนโยบายเกษตรสมัยใหม่สู่ความมั่นคงทางอาหาร ผลักดันนวัตกรรมให้เป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้ประเทศไทย สามารถก้าวสู่การเป็นผู้นำด้านเกษตรมูลค่าสูง และอุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคต

'กฤษฎ'ชูหลักสูตรรวก. วางรากฐานผู้นำวิจัยเกษตร

นายกฤษฎ อุตตมะเวทิน รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมพิธีเปิดหลักสูตรนักบริหารการวิจัยธุรกิจเกษตร (วรก.) รุ่นที่ 1 พร้อมมอบใบประกาศนียบัตรและเข็มวิทย์ฐานะแก่ผู้สำเร็จการฝึกอบรม ซึ่งจัดโดยสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สวท. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้บริหารและบุคลากรภาคการเกษตร ให้สามารถเชื่อมโยงงานวิจัย นวัตกรรม และการบริหารจัดการสู่การพัฒนาธุรกิจเกษตรได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วม ที่โรงแรมรามารการ์เด็นส์ กทม.

นายกฤษฎกล่าวว่า ตลอดระยะเวลาดำเนินการ 3 เดือน มีผู้เข้ารับการอบรมรวม 40 คน จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐอื่น สถาบันการศึกษา และวิสาหกิจชุมชน ซึ่งร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ ก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง และ

เป็นทุนทางปัญญาสำคัญในการพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศ โดยผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด ผู้เข้ารับการอบรมมีพัฒนาการชัดเจน 5 ด้านสำคัญ ได้แก่ การเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเชิงระบบด้านการวิจัยและโครงสร้างภาคการเกษตร การพัฒนาทักษะการจัดทำข้อเสนอและบริหารงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ และโปร่งใส การต่อยอดเชิงธุรกิจและนวัตกรรมสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ การสร้างเครือข่ายและบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร เสริมสร้างภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์

รองปลัดกระทรวงเกษตรฯ กล่าวถึงความสำเร็จของหลักสูตรว่า นับเป็นก้าวสำคัญในการวางรากฐานการพัฒนาผู้บริหารด้านการวิจัยธุรกิจเกษตรของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยและนวัตกรรมให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ผลิตอาหารปลอดภัย

ดร.สุมิตรา วัฒนา อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เปิดเผยว่าเกษตรกรอินทรีย์เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยบูรณาการความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570 เพื่อผลักดันสู่การปฏิบัติอย่างเป็น

รูปธรรม ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินได้มีการส่งเสริมการทำเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เพิ่มศักยภาพในการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน มีความมั่นคงด้านอาหาร และปลอดภัยต่อสุขภาพ ไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้นทั้งในและ

ต่างประเทศ กรมพัฒนาที่ดินจึงเดินทาง
ขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์อย่าง
รอบด้าน

ทั้งการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
การถ่ายทอดองค์ความรู้สู่หมอดินอาสา
และกลุ่มเกษตรกร สนับสนุนการปรับปรุง
บำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ พร้อมให้
ข้อมูลวิชาการด้านการจัดการดินและปัจจัย
การผลิต เพื่อให้สามารถผลิตในระบบ
เกษตรอินทรีย์ได้อย่างถูกต้องและมี
ประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสนับสนุนการ
จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การขุดบ่อ
น้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน การจัดเวที
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกร รวมถึง
เปิดรับสมัครกลุ่มเกษตรกรที่มีความ
สนใจเข้าร่วมโครงการ โดยมีมิสเตอร์
เกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมฯ
เป็นที่ปรึกษาให้คำปรึกษาทางวิชาการอย่าง
ใกล้ชิด เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับการ
รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมี
ส่วนร่วม (PGS) การได้รับใบรับรอง PGS
ช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค ทำให้
เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ใน
ราคาสูงขึ้น มีรายได้เพิ่ม และยกระดับ
คุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

โดยในปี 2569 มีเกษตรกรเข้าร่วม

โครงการ จำนวน 381 กลุ่ม เกษตรกร 3,876
ราย พื้นที่ 10,328 ไร่ รวมทั้งขยายผลการ
ดำเนินงานผ่านศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS
เพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงานแบบครบวงจร
ตั้งแต่การจัดการดิน ระบบการผลิต
มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และกระบวนการ
รับรองแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เกษตรกรที่
สนใจการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ PGS
ได้มาศึกษาดูงาน และนำความรู้ไปปรับใช้
ในพื้นที่ของตนเอง ปัจจุบันมีศูนย์เรียนรู้ฯ
ทั่วประเทศ 113 แห่ง เกษตรกรที่สนใจเข้า
ร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ PGS สามารถ
ติดต่อได้ที่สถานีพัฒนาที่ดินทุกจังหวัด
ทั่วประเทศสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม
กรมพัฒนาที่ดิน โทร. 1760 หรือเยี่ยมชม
เว็บไซต์ www.idd.go.th

ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ผลิตอาหารปลอดภัย

ดร.สุมิตรา วัฒนา อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เปิดเผยว่าเกษตรกรอินทรีย์เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยบูรณาการความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570 เพื่อผลักดันสู่การปฏิบัติอย่างเป็น

รูปธรรม ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินได้มีการส่งเสริมการทำเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เพิ่มศักยภาพในการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน มีความมั่นคงด้านอาหาร และปลอดภัยต่อสุขภาพ ไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้นทั้งในและ

ต่างประเทศ กรมพัฒนาที่ดินจึงเดินทาง
ขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์อย่าง
รอบด้าน

ทั้งการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
การถ่ายทอดองค์ความรู้สู่หมอดินอาสา
และกลุ่มเกษตรกร สนับสนุนการปรับปรุง
บำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ พร้อมให้
ข้อมูลวิชาการด้านการจัดการดินและปัจจัย
การผลิต เพื่อให้สามารถผลิตในระบบ
เกษตรอินทรีย์ได้อย่างถูกต้องและมี
ประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสนับสนุนการ
จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การขุดบ่อ
น้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน การจัดเวที
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกร รวมถึง
เปิดรับสมัครกลุ่มเกษตรกรที่มีความ
สนใจเข้าร่วมโครงการ โดยมีมิสเตอร์
เกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมฯ
เป็นที่ปรึกษาให้คำปรึกษาทางวิชาการอย่าง
ใกล้ชิด เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับการ
รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมี
ส่วนร่วม (PGS) การได้รับใบรับรอง PGS
ช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค ทำให้
เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ใน
ราคาสูงขึ้น มีรายได้เพิ่ม และยกระดับ
คุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

โดยในปี 2569 มีเกษตรกรเข้าร่วม

โครงการ จำนวน 381 กลุ่ม เกษตรกร 3,876
ราย พื้นที่ 10,328 ไร่ รวมทั้งขยายผลการ
ดำเนินงานผ่านศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS
เพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงานแบบครบวงจร
ตั้งแต่การจัดการดิน ระบบการผลิต
มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และกระบวนการ
รับรองแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เกษตรกรที่
สนใจการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ PGS
ได้มาศึกษาดูงาน และนำความรู้ไปปรับใช้
ในพื้นที่ของตนเอง ปัจจุบันมีศูนย์เรียนรู้ฯ
ทั่วประเทศ 113 แห่ง เกษตรกรที่สนใจเข้า
ร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ PGS สามารถ
ติดต่อได้ที่สถานีพัฒนาที่ดินทุกจังหวัด
ทั่วประเทศสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม
กรมพัฒนาที่ดิน โทร. 1760 หรือเยี่ยมชม
เว็บไซต์ www.idd.go.th

กรมชลฯ เผยน้ำอ่างฯ ทั่วประเทศ 69% เดินหน้าบริหารจัดการตามแผน

กรุงเทพธุรกิจ
Photo & Story

ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (Smart Water Operation Center: SWOC)
กรมชลประทาน รายงานสถานการณ์

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ทั่วประเทศ พบว่ามีปริมาณน้ำรวมประมาณ 52.884 ล้านลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) หรือ คิดเป็น 69% ของความจุอ่างฯ รวมกัน ขณะที่ 4 เขื่อนหลักในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ได้แก่ เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแคว

น้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ มีปริมาณน้ำรวมกว่า 17,397 ล้าน ลบ.ม. หรือ คิดเป็นร้อยละ 70 ของความจุอ่างฯ โดยตั้งแต่วันที่ 1 พ.ย. 2568 ถึงปัจจุบัน ได้มีการบริหารจัดการน้ำฤดูแล้งไปแล้วกว่า 24,362 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 73% ของแผน

จัดการมูลโคนมด้วยบ่อก๊าซชีวภาพ

นายพีรพันธ์ กอทอง เลขาธิการ เรือนกระจกได้เฉลี่ย 30.03 tCO₂e ต่อปีต่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ฟาร์ม หรือลดลงได้ถึงร้อยละ 86.55 เมื่อเปิดเผยถึงผลการศึกษาของ สศก.โดย เกี่ยวกับการจัดการมูลสัตว์แบบเดิม สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง “การ สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนส่วนเพิ่มศึกษาต้นทุนส่วนเพิ่มจากมาตรการจัดการ ในการลดก๊าซเรือนกระจก (Marginal มูลสัตว์เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก Abatement Cost: MAC) ซึ่งเป็นการวัด : กรณีศึกษาโคนม ว่า จากการศึกษาด้าน ความคุ้มค่าของเงินที่จ่ายไปต่อการลดก๊าซ 1 ความ คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Viability) พบ ว่าระบบ Biogas มีศักยภาพในการสร้างผลตอบแทนที่ชัดเจน โดยโครงการนำร่องนี้ได้รับการ สนับสนุนงบประมาณจากกรม ปศุสัตว์ซึ่งเมื่อรวมกับต้นทุน ส่วนเกินของเกษตรกรจะพบว่า ต้นทุนก่อสร้างรวมเฉลี่ยอยู่ที่ 106,400 บาทต่อฟาร์ม

โดยมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ตัน พบประเด็นที่น่าสนใจคือ ฟาร์มขนาดใหญ่ เฉลี่ยตลอดอายุโครงการในฟาร์มขนาดใหญ่ มีความคุ้มค่าสูงที่สุดเนื่องจากมีค่า กลางสูงถึง 331,741.67 บาทต่อฟาร์ม MAC ติดลบ อยู่ที่ -4,064.77 บาทต่อ ร่องลงมาคือฟาร์มขนาดใหญ่ 185,981.65 tCO₂e ซึ่งหมายความว่าทุกการลดก๊าซ บาทต่อฟาร์ม และฟาร์มขนาดเล็ก เรือนกระจก 1 ตัน เกษตรกรฟาร์มขนาดใหญ่ 6,514.58 บาทต่อฟาร์ม ในขณะที่ด้านการ ไม่เพียงแต่ช่วยลดโลกร้อน แต่จะได้รับผล ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ข้อมูลระบุ ประโยชน์สุทธิกลับคืนมาเป็นตัวเงินถึง ว่าระบบ Biogas ช่วยลดการปล่อยก๊าซ 4,064.77 บาท (Win-Win)

ขณะที่ ฟาร์มขนาดกลาง มีต้นทุนในการลดก๊าซเพียงเล็กน้อยที่ 208.02 บาทต่อ tCO₂e เนื่องจากมีปริมาณมูลสัตว์มากพอที่จะใช้ระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพจนเกือบ ถึงจุดคุ้มทุน (Economy of Scale) ส่วน ฟาร์มขนาดเล็ก มีต้นทุนในการลดก๊าซสูง ที่สุดที่ 6,672.90 บาทต่อ tCO₂e เนื่องจาก มีต้นทุนคงที่ในการก่อสร้างระบบใกล้เคียง กับฟาร์มขนาดอื่น ขณะที่ปริมาณก๊าซที่ลด ได้น้อยกว่าตามสัดส่วนจำนวนโคนม ทำให้ ต้นทุนส่วนเพิ่มต่อหน่วยสูงกว่าฟาร์มขนาด อื่น

ระยะต่อไป สศก. มีแผนที่จะ ศึกษาเชิงลึกถึงปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์ที่มี ผลต่อการตัดสินใจลงทุนของเกษตรกร รวมถึงการวิเคราะห์ต้นทุนส่วนเพิ่ม (MAC) ของการใช้อาหารสัตว์ชนิด ต่าง ๆ เพื่อลดก๊าซมีเทนที่เกิดจาก กระบวนการย่อยอาหารของสัตว์ (Enteric

เดลินิวส์

Daily News
Circulation: 350,000
Ad Rate: 1,800

Section: First Section/สตรี - เกษตร

วันที่: พุธ 25 มีนาคม 2569

ปีที่: - ฉบับที่: 27922

Col.Inch: 71.60 Ad Value: 128,880

หัวข้อข่าว: จัดการมูลโคนมด้วยบ่อก๊าซชีวภาพ

หน้า: 4(ล่าง)

PRValue (x3): 386,640

คลิป: สีสี่

Fermentation) โดยตรง เพื่อหาแนวทาง
ที่คุ้มค่าที่สุดในการสนับสนุนให้เกษตรกร
ปรับตัวสู่เศรษฐกิจ BCG และบรรลุเป้า
หมายการลดก๊าซเรือนกระจกในภาค
เกษตรอย่างยั่งยืน.

เตรียมจัดงานวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ

นายอานนท์ นนทรีย์ อธิบดีกรมการข้าว เปิดเผยว่า วันที่ 5 มิ.ย. ของทุกปี ถือเป็นวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ ที่จัดขึ้นทุกปี เพื่อรำลึกถึงความสำคัญของข้าวในฐานะอาหารหลักและวัฒนธรรมไทย รวมถึงเชิดชูเกียรติและสร้างขวัญกำลังใจให้ชาวนาไทย พร้อมทั้งเผยแพร่ความรู้เทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตชาวนาและความมั่นคงทางอาหาร

ทั้งนี้ได้มีการประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2569 ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันกำหนดกรอบการดำเนินงานในการจัดงานวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ โดยครอบคลุม

การกำหนดห่วงเวลา สถานที่ รูปแบบการจัดงาน และแนวทางการดำเนินกิจกรรมให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับภารกิจของกรมการข้าว และสามารถสะท้อนบทบาทสำคัญของข้าวและชาวนาไทยได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

กรมการข้าวจะมีการจัดงานในวันที่ 5-7 มิ.ย. 2569 ณ กรมการข้าว ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยภายในงานจะจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย อาทิ นิทรรศการด้านข้าว การสาธิตและกิจกรรมร่วมสนุกที่น่าสนใจ ตลอดจนการออกร้านค้าที่จะนำสินค้าและอื่น ๆ อีกมากมายมาจัดแสดงภายในงาน.

กลยุทธ์เพิ่มมูลค่าข้าวไทยสู่วิกฤตเวทีโลก
ดึงเกษตรกรลุยทำนายุค 'โลว์ คาร์บอน'
> 10

กลยุทธ์เพิ่มมูลค่าข้าวไทยสู่วิกฤตเวทีโลก ดึงเกษตรกรลุยทำนายุค 'โลว์ คาร์บอน'

เปิดตัวโมเดล ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง 13

กรุงเทพธุรกิจ ● “กรมการข้าว” ประกาศยกระดับอุตสาหกรรมข้าวไทย ผ่านโมเดลต้นแบบชาวนาลดโลกร้อนผ่าน “ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง 13” มุ่งเปลี่ยนชีพพลายเซนข้าวไทยสู่ระดับสากล ไขว้ผลิตภัณฑ์ข้าวสารผ่านการรับรอง “ฉลากคาร์บอน” จากอบก.

ในยุคที่วิกฤตการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) กลายเป็นโจทย์ใหญ่ของมวลมนุษยชาติ ภาคเกษตรกรรมซึ่งเป็นกระดูกสันหลังของประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายครั้งสำคัญ ทั้งในแง่ของผลผลิตที่ได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศที่ผันผวน และกระแสผู้บริโภคใหม่ที่ให้ความสำคัญกับสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ล่าสุด “กรมการข้าว” ได้ประกาศรุกคืบยกระดับอุตสาหกรรมข้าวไทยด้วยการเปิดตัวโมเดลต้นแบบชาวนาลดโลกร้อนผ่าน

ผลดำเนินการทำนา
ด้วยเทคโนโลยีลดก๊าซเรือนกระจก (เปียกสลับแห้ง)

ปี 2568

21 จังหวัด

พื้นที่ 45,000 ไร่

ร.ก.ส. + สถาบันการเงิน
ผลิตกันที่สืบเชื้อ
สำหรับปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในนาข้าวคาร์บอนต่ำ

กรมการข้าว

- เตรียมจัดตั้ง 'กองทุนสนับสนุนระยะเปลี่ยนผ่าน'
- พิจารณางบประมาณอุดหนุนในช่วง 1-2 ปีแรก

เกษตรกร

- มีต้นทุนค่าเครื่องจักร/ค่าปรับหน้าดิน
- ส่งเสริมเครือข่ายความรู้และชุมชน

ศูนย์เรียนรู้ข้าวคาร์บอนต่ำต้นแบบ
พืชนา "Smart Farmer"

ที่มา : กรมการข้าว 25/03/2569

“ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง 13” ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการปรับเปลี่ยนชีพพลายเช่นชาวไทยให้ก้าวสู่ระดับสากล ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของรายแรกของภาคกลางที่ผลิตภัณฑ์ข้าวสารผ่านการรับรอง “ฉลากคาร์บอน” จากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.)

ยกระดับข้าวไทยป้อนดีมานด์-มาตรฐานสากล

นายอานนท์ นนทรีย์ อธิบดีกรมการข้าว เปิดเผยว่า สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงและการค้าระหว่างประเทศที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคการเกษตรมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การผลิตข้าวยั่งยืนกลายเป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับการผลิตข้าวไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานและความต้องการของตลาดโลก

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมการข้าวได้เข้ามาส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ข้าวชุมชนในกระบวนการผลิตข้าวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและแนวทางการจัดการแปลงนาอย่างเหมาะสม เช่น การจัดการน้ำในนาข้าวแบบเปียกสลับแห้ง การใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการเศษวัสดุทางการเกษตร รวมถึงการลดการเผาในพื้นที่เกษตร โดยให้ศูนย์ข้าวชุมชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปลูกข้าวลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Low Carbon Rice) เป้าหมายหลักคือการลดผลกระทบจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศและเพิ่มขีดความสามารถ

สามารถในการแข่งขันให้กับเกษตรกรไทย ศูนย์ข้าวชุมชนดังกล่าวบริหารจัดการแบบชุมชนมีส่วนร่วม “โดยชาวนาเพื่อชาวนา” ปัจจุบันขึ้นทะเบียนกับกรมการข้าว จำนวน 6,826 ศูนย์ ใน 75 จังหวัด

ต้นแบบศูนย์ข้าวชุมชนคลอง 13

สำหรับ ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง 13 เป็นต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนวิธีการทำนา แบบดั้งเดิมสู่การทำนาแบบลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วยเทคนิคการจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้ง (Alternate Wetting and Drying : AWD) รวมถึงการบริหารจัดการฟางข้าวโดยไม่เผาทิ้ง จึงช่วยลดโลกร้อนแล้วลดต้นทุนการผลิตและได้ข้าวที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดต่างประเทศที่ให้ความสำคัญกับสินค้า Carbon Footprint และเป็นกลุ่มเกษตรกรรายแรกในพื้นที่ภาคกลางที่ได้รับการรับรองฉลากคาร์บอนสร้างความเชื่อมั่นและความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์ การันตีว่าข้าวจากชุมชนผ่านกระบวนการผลิตที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ยกระดับจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนสู่การเป็นต้นแบบ “การปลูกข้าวลดโลกร้อน” (Low Carbon Rice) ตามนโยบายกรมการข้าว

ความสำเร็จของศูนย์ข้าวชุมชนคลอง 13 เป็นก้าวสำคัญของกรมการข้าว ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ “ชาวนาวิถีโลก” เพื่อยกระดับข้าวไทยให้เป็นผลิตภัณฑ์คาร์บอนต่ำที่สอดคล้องกับเทรนด์การบริโภคระดับสากล “ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง 13 ถือเป็นโมเดลสำคัญที่พิสูจน์ว่า ชาวนาไทย

สามารถปรับตัวเข้ากับวิกฤตภูมิอากาศได้จริง การผลิตข้าวคาร์บอนต่ำไม่เพียงแต่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม แต่ยังเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรไทยในเวทีโลก

ปี 68 ปลูกข้าวลดคาร์บอนแล้ว 21 จังหวัด

โดยกรมการข้าวเตรียมถอดบทเรียนจากศูนย์ข้าวชุมชนคลอง 13 เพื่อจัดทำเป็นคู่มือ “Smart Farmer Low Carbon” ส่งต่อองค์ความรู้ไปยังศูนย์ข้าวชุมชนอื่นๆ ทั่วประเทศ โดยมุ่งหวังให้ประเทศไทยเป็นผู้นำในการส่งออกข้าวคาร์บอนต่ำในระดับภูมิภาค ภายใต้เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ของประเทศ โดยปี 2568 กรมการข้าวได้จัดการผลกระทบบูชาภูมิอากาศโดยประยุกต์เทคโนโลยีลดก๊าซเรือนกระจก (เปียกสลับแห้ง) ใน 21 จังหวัด พื้นที่ 45,000 ไร่

“ขณะนี้กรมการข้าวอยู่ระหว่างเตรียมจัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการตรวจวัด ระบบ MRV : พิจารณาจัดทำแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อจัดเก็บข้อมูลการลดก๊าซเรือนกระจกในนาข้าวแบบ Real-time เพื่อง่ายต่อการตรวจสอบและขอรับรองคาร์บอนเครดิต การจัดทำทะเบียนเกษตรกรสีเขียว : เชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกับแปลงนา (GIS) ที่ใช้วิธีการทำนาคาร์บอนต่ำเพื่อการบริหารจัดการที่แม่นยำ”

โซ่วตราสัญลักษณ์ DeCarbon Rice

การพัฒนาบรรพตตลาดและห่วงโซ่อุปทาน - การพัฒนาตราสัญลักษณ์ DeCarbon Rice บนบรรจุภัณฑ์ข้าว เพื่อบอก Story ของการลดคาร์บอนและผู้บริโภคเข้าถึงข้อมูล

ได้ทันที กำหนดมาตรฐานการจูงใจและสิทธิประโยชน์ สำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เช่น การเชื่อมโยงตลาดพรีเมียม หรือ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต ส่งเสริมการซื้อขายผลผลิตและปัจจัยการผลิตผ่านสหกรณ์การเกษตร (สกต.) ทั่วประเทศ Business Matching การจับคู่ระหว่างกลุ่มเกษตรกรกับผู้ส่งออกหรือห้างสรรพสินค้า ที่มีนโยบาย ESG เพื่อทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในราคาพรีเมียม เป็นต้น

รวมทั้งมีแผนจัดตั้งกลไกทางการเงินสีเขียว สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ โดยหารือกับ ธ.ก.ส. หรือสถาบันการเงินเพื่อออกผลิตภัณฑ์สินเชื่อสำหรับปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในนาข้าวคาร์บอนต่ำ ในขณะที่ได้เตรียมจัดตั้งกองทุนสนับสนุนระยะเปลี่ยนผ่านและพิจารณางบประมาณอุดหนุนในช่วง 1-2 ปีแรกที่เกษตรกรอาจมีต้นทุนค่าเครื่องจักรหรือค่าปรับหน้าดิน ส่งเสริมเครือข่ายความรู้และชุมชน ศูนย์เรียนรู้ชาวนาคาร์บอนต่ำต้นแบบ : การพัฒนา "Smart Farmer" ให้เป็นวิทยากรตัวคูณในระดับท้องถิ่นหลักสูตรอบรมเฉพาะทาง

สร้างหลักสูตรใหม่ชาวมุ่งความยั่งยืน

ศูนย์ข้าวชุมชนร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างหลักสูตรการจัดการนาข้าวที่เน้นความยั่งยืนให้กับบุคลากรของกรมการข้าว ทั่วประเทศ ตลอดจนพัฒนาแนวทางการตรวจวัดและขายคาร์บอนเครดิต ทารีกอกลไกการตรวจวัดและขายคาร์บอนเครดิตที่ได้จากโครงการร่วมกับกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกร และมีแผนรณรงค์และสร้างการรับรู้ (Branding & AWARENESS) โดยอาจจะมีการจัดแคมเปญร่วมกับภาคเอกชนในการจัดกิจกรรมการตลาด "ข้าวไทยหัวใจสีเขียว" เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้บริโภคยอมรับราคาที่สะท้อนต้นทุนการรักษาสินแวดล้อม

ด้านนายมุ่งมาตร วังกะ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี กล่าวเพิ่มเติมว่า ที่ผ่านมาศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ได้ผลักดันกลุ่มเครือข่ายเกษตรกร "ข้าวชาวนาร่วมใจ" จังหวัดปทุมธานี เข้าร่วมโครงการพัฒนาระบบการผลิตและแปรรูปข้าวแบบลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยได้ขอฉลากคาร์บอนของผลิตภัณฑ์ข้าว 4 ชนิด จากองค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก (อบก.) ได้แก่ ข้าว กข43 ขนาดบรรจุ 1 กิโลกรัม, กข43 ขนาดบรรจุ 5 กิโลกรัม, กข91 ขนาดบรรจุ 5 กิโลกรัม และเมล็ดพันธุ์ข้าว กข91 ขนาดบรรจุ 25 กิโลกรัม ขณะนี้ได้รับฉลากคาร์บอน (Carbon Label) รับรองเรียบร้อยแล้ว ถือเป็นผลิตภัณฑ์ข้าวของกลุ่มเกษตรกรรายแรกในเขตภาคกลางที่มีการติดฉลากคาร์บอน

ปัจจุบันมีเกษตรกรที่เข้าร่วมในเครือข่ายข้าวชาวนาร่วมใจจำนวน 77 ราย พื้นที่รวม 1975 ไร่ ดังนี้ 1. ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง 13 อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี มีสมาชิก 20 ราย พื้นที่รวม 601 ไร่ 2. ศูนย์ข้าวชุมชนสหกรณ์การเกษตรลำลูกกา อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี มีสมาชิก 35 ราย พื้นที่รวม 867 ไร่ และ 3. ศูนย์ข้าวชุมชนบึงสมบูรณ์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี มีสมาชิก 22 ราย พื้นที่รวม 507 ไร่ และมีโรงสีข้าวได้รับมาตรฐาน GHP มาตรฐาน HACCP และมาตรฐานสินค้า Q เพื่อยกระดับความปลอดภัยของอาหารสู่ขั้นสูงสุดที่โรงสีข้าวชุมชนคลอง 13 อีกด้วย